

Defensor Legis referee- och publiceringsprocess

1) Allmänt om Defensor Legis

Defensor Legis är en juridisk tidskrift som utkommer fyra gånger om året och som publicerar artiklar om alla rättsområden och kortare artiklar som debattinlägg, rättsfallskommentarer och bokrecensioner. Tidskriften publicerar både referentgranskade och andra artiklar och kortare texter. Tidskriften har utgivits av Finlands Advokater sedan 1920. Dess läsekrets består av i synnerhet advokater, jurister inom domstolsväsendet och på andra håll inom statsförvaltningen, jurister som arbetar för näringslivet samt forskare inom juridik. Tidningen strävar särskilt efter att publicera forskning av hög juridisk kvalitet som är till nytta i det praktiska rättslivet.

Skribenten kan be om referentgranskning för sin artikel, varvid artikeln får beteckningen "referentgranskad". I referentgranskningen bedömdes de artiklar som föreslogs för publicering anonymt av vetenskapliga experter utanför redaktionen. Referentgranskarna representerar doktorerade, från skribenten oberoende experter med tillräcklig vetenskaplig sakkunskap för att bedöma skriftens kvalitet (i fråga om praktiskt inriktade artiklar kan undantagsvis även icke-doktorerade experter utnyttjas, om det finns få doktorer inom området). Vid Defensor Legis tillämpas numera i princip ett förfarande av endast en referee, men vid behov kan två eller flera referee användas.

2) Referee- och publiceringsprocessen

Innan en artikel lämnas in för bedömning ska skribenten se till att korrekturläsa texten och se till att den överensstämmer med Defensor Legis anvisningar för skribenter (finns på <https://asianajajat.fi/sv/defensor-legis/>).

När skriften kommit fram till redaktionen försöker man kvittera mottagandet inom två dygn. Redaktionen strävar efter att senast inom två veckor besluta om texten ska skickas till referentgranskning. Orsaken till avslaget kan vara ämnesområdet eller approachen (t.ex. rent rättsteoretiska eller rätthistoriska texter som inte har någon koppling till det praktiska rättslivet lämpar sig bättre för andra publikationer, liksom t.ex. diskussionen om en empirisk rättsforsknings metodologi eller motsvarande rena metodtexter). Kriteriet kan också vara att skriften inte uppfyller de grundläggande kraven på vetenskaplig text (t.ex. uppenbart bristande kännedom om källhänvisningar till litteratur eller rättskällor, brist på koherens i texten eller det finns ingen klar forskningsfråga).

Redaktionen ser till att refereen väljs, att skriften levereras till refereen och att referee-kommentarer levereras till skribenten. Skribenten och refereen ska inte få veta varandras identitet under eller efter processen. Beroende på årstid och tidpunkten för publicering av de följande nummer av tidskriften, refereen får 4 veckor på sig att utvärdera skriften (en längre tid kan ges till exempel under sommarlovssäsongen och kring jul samt då publiceringen sker senare på grund av publiceringstidtabellen).

Refereens uppgift är att bedöma skriftens vetenskapliga kvalitet. Refereen bedömer utifrån sin egen expertis om artikeln uppfyller de kvalitetskrav som ställs på en vetenskaplig artikel. Artikeln ska innehålla ny vetenskaplig information eller nya perspektiv på de frågor som diskuteras. I artikeln ska de forskningsfrågor som behandlas utredas och bedömas på lämpligt sätt utifrån ett tillräckligt representativt källmaterial. En artikel som enbart fokuserar på referentering av befintligt källmaterial uppfyller inte de krav som ställs (krav på inledande giltighet för en vetenskaplig artikel). I Defensor Legis kan ett sådant kreativt forskningsinslag också vara praktiskt om skribenten till exempel presenterar ett sätt att lösa ett problem i rättslivet på ett nytt sätt (till exempel att genomföra ett företagsarrangemang eller ett arvsarrangemang på ett juridiskt hållbart sätt). Då kan artikelns vetenskapliga nyhetsvärde för akademisk juridisk forskning i vidare bemärkelse vara mindre än vad en ren forskningstidskrift skulle kunna förutsätta.

Dessutom ska refereen ta ställning till om skriften – i synnerhet den juridiska undersökningen av gällande rättar – tillförlitlig, det vill säga om den med hänsyn till rättskällorna i sin helhet ger en tillförlitlig och balanserad bild av rättsläget (krav på textens tillförlitlighet). Av texten som bedöms bör det tydligt framgå om ställningstagandet till tolkningen är av en karaktär som stöder sig på det rådande rättsläget eller om det är ett kritiskt eller rättspolitiskt förslag till bästa möjliga tolkning. Problematiskt kan till exempel vara ett tolkningsställningstagande från rättskällor i sig, som dock bortser från till exempel centrala förhandsavgöranden eller presenterar ett exceptionellt förhandsavgörande som en allmän riktlinje.

Refereen ska lämna ett skriftligt utlåtande (även e-post går bra) till redaktionen om artikeln som bedömts. Av utlåtandet skall framgå om refereen förordar publicering av skriften. Om refereen inte förordar publicering av en skrift, ska av utlåtandet framgå motiveringen till den negativa ståndpunkten och på vilket sätt skriften behöver förbättras för att överskrida publiceringströskeln. Refereen kan också framställa att en skrift inte ens i förbättrat skick kan överskrida publiceringströskeln. Vidare är det tillrådligt att refereen till sitt utlåtande i varje fall bifogar en utförlig bedömning av skriftens styrkor och svagheter samt de omständigheter som skribenten bör ta hänsyn till då texten finslipas. Dessa anmärkningar kan gälla såväl form- som innehållsfrågor. Till exempel är följande viktiga faktorer vid bedömningen av textens kvalitet vid sidan av kravet på originalitet och tillförlitlighet:

- ✓ Tydlig forskningsfråga
- ✓ Forskningens positionering i forskningsfältet
- ✓ Hantering av rättskällor och forskningsmetoder
- ✓ Handskriftens språk, stil och konsistens
- ✓ Klarhet och säkerhet i slutsatserna

Efter att refereeutlåtandet kommit in i redaktionen ges skribenten tilläggstid för att färdigställa sin artikel, om refereeutlåtandet kräver det. I slutfasen får artikeln inte ändras på ett sätt som väsentligt avviker från originaltexten eller refereeutlåtandet. Betydande innehållsändringar leder till ett nytt refereeförfarande. Skribenten ombeds att tillsammans med den slutliga texten lämna in en korrigerings-loggfil eller en mark-up-version av vilken ändringarna framgår.